HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

מסורת הש"ס

והאי דלא קתני גבי קב אי נכנס בו לעזרה אם לאו כדקתני גבי סמיכות יש לומר מילתא דפשיטא היא שאין נכנסין בו לעזרה כיון דלא צריך ליה כולי האי אי נמי כיון דגבוה מן הקרקע ואינו מלוכלך מילתא דפשיטא היא דנכנסים בו ולפרש"י יש לראיה להתיר למי שנכוותו גידי שוקיו לילך במקלות בשבת דהיינו סמוכות שלו דכולי עלמא שלו אסור לפי' הרב פור"ת יש לראיה להתיר דמפרש סמוכות שלו שאתי רגליו על הסמוכות ואי אפשר לו לילך בלא מקלות ואפי' הכי לא אסר להו ועוד יש לראיה מסיפא דקתני כסא וסמוכות שלו טמאין מדרס ואין יוצאין בהן בשבת ופירש"י מי שנכוותו גידי שוקיו או גידי ירכותיו ותן עגבותיו בקב ויושב בו וקושר הקב בגופו ויש לו שני ספסלים קטנים בשתי ידיו ונשען עליהם ונדחף בהן והספסלים לא הולרך התנא להזכיר שהרי אינו יכול לילך בכסא בלא ספסלים ויוצאין בכל אלו בשבת והא דקתני אין יוצאין בהן בשבת היינו בסמוכות שלו דהיינו סמוכות של עור או של עץ שעושה לרגליו התלויין באויר ואינן נוגעין לארץ ופעמים נסמך עליהם בקרקע גבוה ולכך אין יוצאין בהן בשבת לפי שאין צריך לו אי נמי זימנין דמשתלפי לפי שאין נוגעין בארץ ואתי לאיתויינהו אלמא דספסלים שבידיו מותר לצאת בהן והוא הדין למקלות וגם ר"ת התיר לאחד שכוותו גידי שוקיו לצאת במקלות לרשות הרבים:

מוסף רש"י

אוכל פחות מכביצה. מאכל פחות מכביצה (סוכה כו:). נטלו במפה ואכלו חוץ לסוכה ולא בירך אחריו. לא נגע ידיו אלא כלך במפה ידיו משום נקיות, דקסבר פחות מכביצה לא בעי נטילת ידים ולא בעי סוכה ולא בעי ברכת המזון לאחריו, דדרש רב' יהודה (ברכות מט.) ואכלת ושבעת וברכת, אכילה שיש בה שביעה, והיינו כביצה, אבל לפניו בכל הני בעי ברכה, שהרי נהנה ואסור ליהנות מן העולם הזה בלא ברכה (סוכה שם).

רבינו חננאל

האוכל ביום הכפורים ככותבת הגסה כמוה וכגרעינתה חייב, ושקלי וטרו ופשוטה היא.

תוס' ישנים (המשך)

[מולין כד, ב] שמן ומתון שסקמתי [אמרי] בילדותי הס עמדו לי בזקנותי. מתני' מני ר' חנניא בן תרדיון היא בו'. אי [לא] פליגי (עליה רבנן) [רבנן עליה] דר' אליעזר, במלך ואכלה לא ירחמו פיהם כו' לאפוטינו אלרבנן [ממי' אתא ותנא קמא מיירי אפילו לרבי אליעזר, אבל אי (לא) פליגי רבנן אמאכלו כמו שאומר בהדיא בירושלמי [פ"ח ה"ח], קאמר דתמתי' רבי חנניא בן תרדיון הוא דאמר ליה משום רבי אליעזר ותנא דידיה אסר ליה אפילו לרבי אליעזר, אבל כ"ע מודי [לרבנן] מיהא אסור, אם כן אסור לכלה לרחון פניה כרבנן, [דרבי] אליעזר שמותי הוא ולא סבירא לן אותיה. והא דאמר מאי טעמא אדר' אליעזר משום דעליה קא מפרש מאי טעמא דרבי אליעזר משום דעליה קא מהדר. וכן נראה לאין לנו לומר שאוקף הירושלמי על תלמוד שלנו כיון שאתו יסודין לגיסאה, אבל מדבעא מיניה רב מרבי חייא עד אימת מיקרא כלה, משמע שהיה שואל לענין זה, אלמא הכי אלכתא, ורפיא בידי אם מותר לכלה לרחון פניה מהני טעמי דפרישית.

ע"כ לענוד קודם

בותבת גסה שאמרו בבוה ובגרעינתה. תימה לי מאי קמיבעיא ליה יותר מאחר מקומות (רבנן) [דתנן] שיעור (ויתור) [זית ולא אמרינן וכגרעינתה], ופפרק כיצד מברכין [ברכות לח, ב] אמרינן [כיון דשקיל] לגרעינתה, ופשיטא ליה שם דכגרעינתה נמי בעינן. וי"ל דמיבעיא ליה משום דקתני כמוה וכגרעינתה, דמשמע ליה כמוה לגד אי כגרעינתה לבד, אבל גבי זית לא תנן הכי. וא"ת מ"ש מדלא תנן הכי אלא הכא, תיפשוט דכמוה אי כגרעינתה דוקא קאמר. י"ל שאל זה אומר בירושלמי [פ"ח ה"ב] צריך לומר אם (כולה) [אלגה], והכי מיבעיא ליה מי אמרינן כמוה [אי] (ו)כגרעינתה דוקא אי דילמא כמוה וכגרעינתה כמו בזית בעינן. והא דתני ליה משום (בלמוס צריך למעבד תלגה) [דלריך למעבד תלגה בלמוסים], והאי לא שייך גבי זית. וא"ת ואמאי לא בעי בעלמא גבי זיתים וגרוגרות בלמון אי ניבעיי. י"ל [זתיתים] אינן אלא לחים וגרוגרות נמי אינה [מתקלרת] [מתמעטת] כל כך. א"נ מיבעיי ליה משום דהכא דייק אי לא בעי לא בעינן דקאמר (והכא) [והכי] נמי ניבעי דקאמר. אי מי מותבת משמע ליה לחה (דבעה) אוכל פחות מכביצה (סוכה כו:). נטלו במפה ואכלו חוץ לסוכה ולא בירך אחריו. לא נגע ידיו אלא כלך במפה ידיו משום נקיות, דקסבר פחות מכביצה לא בעי נטילת ידים ולא בעי סוכה ולא בעי ברכת המזון לאחריו, דדרש רב' יהודה (ברכות מט.) ואכלת ושבעת וברכת, אכילה שיש בה שביעה, והיינו כביצה, אבל לפניו בכל הני בעי ברכה, שהרי נהנה ואסור ליהנות מן העולם הזה בלא ברכה (סוכה שם).

גליון הש"ם

גמרא ר"פ לא מיבעיי ליה הא דר"א. עי' תבואת שור יו"ד סי' לב סק"ה: שם וקים להו לרבנן. עיין ר"ה דף יג ע"א:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה בגרעינתה כו' אי דילמא ס"ק כמוה או בגרעינתה: (ב) תוס' ד"ה בותבת כו' וגרעין בלא בותבת אם כן לימא דבשיעור הפחות:

תוס' ישנים

כתיב, והא כ"ע מכשרי סנדל של עץ לחליצה וי"ל לא פסיל ליה אלא לפי שאין רגילות לעשותו מעץ. וי"ל (הכסף) [דרב סבר] דטעמא דר' יוחנן בן טורי דפסיל ליה משום דתמש כתיב, אבל לא משמע הכי. ועוד אומר רבינו דאי פירוש מעגל התפור בפשתן (כעין) [כל]פרס"י כעין מעגלים שלנו, א"כ לא פסיל ליה רב אלא אטו כולו מפשתן אי משיער דלא מגין, לא [הוי] פסול זה אלא מדרבנן, והא דקאמר מתם כתיב אסמכתא בעלמא, אבל מה"ת היה כשר לחליצה, וכן סנדל של עץ נמי דמגין. ועוד דמשמע דאם אלן אלו מגלינן בו אלא קאמר אלינא אם חולצין בו לחליצה, ולא אמרינן דדמי כר אמא דמותיב עליהו לא מצי עלה ולא אמא רבא לפלוגי עלה במסקנא בין קב הקיטע ובין (קב) סנדל של שעם והיזמי והולי ודיקולי, (לפתור) [אלא לפתור] תירולו של מבי הלוכיא כי מה שמותר שעם וכל הני משום דהלכתא כר' יוחנן בן טורי, ולא הוצרך לפרס כר' יוחנן בן טורי הוא דשרי, דכיון דמתר שיעורא דאמרי דמקיימי כר' יוחנן בן טורי ואיתו מקרבי רבנן בפרק מצות חליצה משום דהיינו לא הודו לו [ד]ר' עקיבא ומתני [ליה] בלשון רבים. מ"ר. אך קשה כי לפי זה משמע דהלכה כר' יוחנן בן טורי ולעיל פרישית דהלכה כר"מ משום דסתם לן כותיה גבי חליצה. כל מידי אית ביה **רביתא** לינוקא **לא** נזור בהו רבנן. והיינו דמילה ומיכה דאמר ר' יוחנן

תוס' ישנים (המשך)

[מולין כד, ב] שמן ומתון שסקמתי [אמרי] בילדותי הס עמדו לי בזקנותי. מתני' מני ר' חנניא בן תרדיון היא בו'. אי [לא] פליגי (עליה רבנן) [רבנן עליה] דר' אליעזר, במלך ואכלה לא ירחמו פיהם כו' לאפוטינו אלרבנן [ממי' אתא ותנא קמא מיירי אפילו לרבי אליעזר, אבל אי (לא) פליגי רבנן אמאכלו כמו שאומר בהדיא בירושלמי [פ"ח ה"ח], קאמר דתמתי' רבי חנניא בן תרדיון הוא דאמר ליה משום רבי אליעזר ותנא דידיה אסר ליה אפילו לרבי אליעזר, אבל כ"ע מודי [לרבנן] מיהא אסור, אם כן אסור לכלה לרחון פניה כרבנן, [דרבי] אליעזר שמותי הוא ולא סבירא לן אותיה. והא דאמר מאי טעמא אדר' אליעזר משום דעליה קא מפרש מאי טעמא דרבי אליעזר משום דעליה קא מהדר. וכן נראה לאין לנו לומר שאוקף הירושלמי על תלמוד שלנו כיון שאתו יסודין לגיסאה, אבל מדבעא מיניה רב מרבי חייא עד אימת מיקרא כלה, משמע שהיה שואל לענין זה, אלמא הכי אלכתא, ורפיא בידי אם מותר לכלה לרחון פניה מהני טעמי דפרישית.

ע"כ לענוד קודם

בותבת גסה שאמרו בבוה ובגרעינתה. תימה לי מאי קמיבעיא ליה יותר מאחר מקומות (רבנן) [דתנן] שיעור (ויתור) [זית ולא אמרינן וכגרעינתה], ופפרק כיצד מברכין [ברכות לח, ב] אמרינן [כיון דשקיל] לגרעינתה, ופשיטא ליה שם דכגרעינתה נמי בעינן. וי"ל דמיבעיא ליה משום דקתני כמוה וכגרעינתה, דמשמע ליה כמוה לגד אי כגרעינתה לבד, אבל גבי זית לא תנן הכי. וא"ת מ"ש מדלא תנן הכי אלא הכא, תיפשוט דכמוה אי כגרעינתה דוקא קאמר. י"ל שאל זה אומר בירושלמי [פ"ח ה"ב] צריך לומר אם (כולה) [אלגה], והכי מיבעיא ליה מי אמרינן כמוה [אי] (ו)כגרעינתה דוקא אי דילמא כמוה וכגרעינתה כמו בזית בעינן. והא דתני ליה משום (בלמוס צריך למעבד תלגה) [דלריך למעבד תלגה בלמוסים], והאי לא שייך גבי זית. וא"ת ואמאי לא בעי בעלמא גבי זיתים וגרוגרות בלמון אי ניבעיי. י"ל [זתיתים] אינן אלא לחים וגרוגרות נמי אינה [מתקלרת] [מתמעטת] כל כך. א"נ מיבעיי ליה משום דהכא דייק אי לא בעי לא בעינן דקאמר (והכי) [והכי] נמי ניבעי דקאמר. אי מי מותבת משמע ליה לחה (דבעה)

מסורת הש"ס

(א) [ברכות מח.], ב) [גר' הערוך חוסלא], ג) [ל"ל רבה], ד) יומא כו:, ה) [עיין תוספות עמוד ב' ד"ה לא מפני שהכ' כן וכו' עד סוף הדיבור נראה שלא היה בגירסתם שתי תיבות הללו ותני עלה], ו) [מולין קז.], ז) [ויקרא כג], ח) ל"ל דכגרייתה, ט) ס"א רבי יוחנן, י) רש"א, כ) [וע"ע תוספות ברכות מט: סד"ה רבי מאיר].

הגהות הב"ח

(ה) רש"י ד"ה בגרעינתה כו' אי דילמא ס"ק כמוה או בגרעינתה: (ו) תוס' ד"ה בותבת כו' וגרעין בלא בותבת אם כן לימא דבשיעור הפחות:

תוס' ישנים

כתיב, והא כ"ע מכשרי סנדל של עץ לחליצה וי"ל לא פסיל ליה אלא לפי שאין רגילות לעשותו מעץ. וי"ל (הכסף) [דרב סבר] דטעמא דר' יוחנן בן טורי דפסיל ליה משום דתמש כתיב, אבל לא משמע הכי. ועוד אומר רבינו דאי פירוש מעגל התפור בפשתן (כעין) [כל]פרס"י כעין מעגלים שלנו, א"כ לא פסיל ליה רב אלא אטו כולו מפשתן אי משיער דלא מגין, לא [הוי] פסול זה אלא מדרבנן, והא דקאמר מתם כתיב אסמכתא בעלמא, אבל מה"ת היה כשר לחליצה, וכן סנדל של עץ נמי דמגין. ועוד דמשמע דאם אלן אלו מגלינן בו אלא קאמר אלינא אם חולצין בו לחליצה, ולא אמרינן דדמי כר אמא דמותיב עליהו לא מצי עלה ולא אמא רבא לפלוגי עלה במסקנא בין קב הקיטע ובין (קב) סנדל של שעם והיזמי והולי ודיקולי, (לפתור) [אלא לפתור] תירולו של מבי הלוכיא כי מה שמותר שעם וכל הני משום דהלכתא כר' יוחנן בן טורי, ולא הוצרך לפרס כר' יוחנן בן טורי הוא דשרי, דכיון דמתר שיעורא דאמרי דמקיימי כר' יוחנן בן טורי ואיתו מקרבי רבנן בפרק מצות חליצה משום דהיינו לא הודו לו [ד]ר' עקיבא ומתני [ליה] בלשון רבים. מ"ר. אך קשה כי לפי זה משמע דהלכה כר' יוחנן בן טורי ולעיל פרישית דהלכה כר"מ משום דסתם לן כותיה גבי חליצה. כל מידי אית ביה **רביתא** לינוקא **לא** נזור בהו רבנן. והיינו דמילה ומיכה דאמר ר' יוחנן

מוסף רש"י

אוכל פחות מכביצה. מאכל פחות מכביצה (סוכה כו:). נטלו במפה ואכלו חוץ לסוכה ולא בירך אחריו. לא נגע ידיו אלא כלך במפה ידיו משום נקיות, דקסבר פחות מכביצה לא בעי נטילת ידים ולא בעי סוכה ולא בעי ברכת המזון לאחריו, דדרש רב' יהודה (ברכות מט.) ואכלת ושבעת וברכת, אכילה שיש בה שביעה, והיינו כביצה, אבל לפניו בכל הני בעי ברכה, שהרי נהנה ואסור ליהנות מן העולם הזה בלא ברכה (סוכה שם).

גליון הש"ם

גמרא ר"פ לא מיבעיי ליה הא דר"א. עי' תבואת שור יו"ד סי' לב סק"ה: שם וקים להו לרבנן. עיין ר"ה דף יג ע"א:

הגהות הב"ח

(ה) רש"י ד"ה בגרעינתה כו' אי דילמא ס"ק כמוה או בגרעינתה: (ב) תוס' ד"ה בותבת כו' וגרעין בלא בותבת אם כן לימא דבשיעור הפחות:

בותבת הגסה בגרעינתה או שלא בגרעינתה. פירש"י אינו מיושב דמאי קא מיבעיא ליה אי שלא בגרעינתה קאמר והאמר כגרעינתה תנן ואי מספקא ליה אי וכגרעינתה ממש קאמר או דילמא אי כגרעינתה כמו אלן ועשה מאמר דפרק ר"ג (יומא דף ג.) דהוי פירוש אלן אי עשה מאמר ואם כן ככותבת הגסה דרישא היינו בלא גרעינתה מ"מ מאי מספקא ליה תפשוט דעל כרחך וכגרעינתה קתני דבתרוייהו משערינן דאי אי כגרעינתה מכדי לא שוו להדדי דאי אפשר לגמעם שיהו שוין כותבת בלא גרעין וגרעין בלא כותבת (ג) ואם כן לימא השיעור הפחות חייב וכ"ש אי אכל שיעורא רבה ונראה לי לפרש דמיבעיא ליה כותבת הגסה דקתני היא וגרעינתה דהיינו כותבת כבריתה עם הגרעין וכגרעינתה דקתני היינו פירוש ועוד גרעין אחר בלא כותבת דהוו תרי גרעינין וכותבת אי דילמא כותבת הגסה דקתני בלא גרעין משמע וכגרעינתה היינו גרעין שבאותו כותבת ותו לא ובערוך פירש בערך כותבת בשם רב נסים גאון זצ"ל גרס בגמרא דבני מערבא א"ר יוסי זאת אומרת שהוא צריך למעך את חלבה פי' שאם לא כן ליתני כמוה וכגרעינתה וכחלבה והכין בירושלמי דמילתא כי הכותבת הגסה אינה דבוקה בגרעינתה אלא יש בין גרעינתה לגופה חלב ולהכי איצטריך למיתנא ככותבת הגסה כמוה וכגרעינתה לאומרא דלא תטעי ותשער כמוה שלימה דנפיש שיעוריה אלא מכי אכיל כמוה וכגרעינתה בלחוד בלא חלבה מיחייב והיינו דאמר ר' יוסי זאת אומרת צריך למעך חלבה כדי שידבק גופה של כותבת בגרעינתה ולא ישאר בה חלל ובתר הכין משערין בה אכילה של יום הכפורים משום הכין איצטריך כמוה וכגרעינתה למעוטי חלבה עכ"ל והיינו דקא מיבעיא ליה הכא בגרעינתה דהיינו לאחר שנתמעך חלבה או שלא בגרעינתה פי' כבריתה ממש קודם שנתמעך חלבה: **נטלו במפה.** בפרק היסן (סוכה דף כו:) פרש"י משום נקיות ובתוס פי' כן דר' לדוק כהן הוה כדמוכח בפרק מי שמתו (ברכות דף יט:) ובפרק כל פסולי המוקדשין (בכורות דף לו.) והיה אוכל על טהרת תרומה וידיים שניות ופוסלין את התרומה אפילו פחות מכביצה ונראה לר"י דהלכה כרבי מאיר דאמר בזבחים מדאמר פרק כילד מברכין (ברכות דף לח:) אמר ר' חייא בר אבא אני רואיתי את ר' יוחנן שאכל זית ובירך עליו תחלה וסוף ועוד אומר בפרק שלשה שאכלו (שם דף מח.) לעולם אינו מוליא אחרים ידי חובתן עד שיאכל זית דגן ובירכו לפניה ולאחריה משמע ד[ו]דבריהם לא בעינן בזית שלפיה פרילה אחת אל עגב או של רימון טעונה ברכה לפניה ולאחריה דגרסינן בירושלמי בר"פ כילד מברכין ר' [ו]חייא נסב זיתא ובירך עליה לפניו ולאחריו והוה רבי חייא בר' אבא מסתכל ביה אמר ליה בבלאה מה את מסתכל בי ליה לך כל שהוא ממין שבעה טעון ברכה לפניו ולאחריו אית ליה למה לריכא ליה מפני שגרעינתו ממעטתו מה עביד ליה ר' יוחנן משום בריה מילתא דר' יוחנן אמרה כן אפי' פרילה אחת של רימון שהיא טעונה ברכה לפניה ולאחריה ובגמרא דידן איכא כי האי עובדא פרק כילד מברכין (שם דף לח:) דאמר רבי חייא אני ראיתי רבי יוחנן שאכל זית מלוח ובירך עליו תחלה וסוף אמר ליה רבי ירמיה לרבי זירא היכי בירך רבי יוחנן אזית מליח כיון דשקלתא לגרעינתה בגר ליה שיעוריה אמר ליה מי סברת כזית גדול בעינן כזית ביצוי בעינן וההוא זית דאתא לקמיה דר' יוחנן זית גדול הוה דאע"ג דשקליה לגרעינתה פש ליה שיעוריה והשתא אי עובדא דגמרא דידן היינו ההוא עובדא דירושלמי אם כן פליג הירושלמי אגמרא דידן [ו]אכל שמא שני מעשים היו והכיא דירושלמי היה זית שלם ואכלו עם הגרעין דהוי בריה אבל ההוא דתלמוד שלנו] לא הוה בריה דלא הוה ביה גרעין ול"ל סתם זית מליח בלא גרעין הוא ולא הוה בריה ולכך הולרך למתן דגדול הוה וחיה דירושלמי זית קטן מזית ביצוי הוה והרולה להוליא עלמו מספיקא צריך שיאכל כזית אפילו מדבר שהוא בריה ודווקא לענין ברכה של אחריו אבל לפניו מברך אפילו בפחות מכזית בכל דבר דלפניו לא בעינן שיעורא דאסור ליהנות מן העולם הזה בלא ברכה כדמשמע מהאי עובדא דרבי לדוק דלא בירך אחריו הא לפניו בירך ואמר בירושלמי ר"פ כילד מברכין כל שאומר אחריו שלש ברכות אומר לפניו המוליא לחם מן הארץ התיבון הרי פחות מכזית דאין אומר אחריו ג' ברכות מעתה לא יאמרו לפניו המוליא כו' אמר רבי אחא בר יעקב לשאר מינין נברכא פירוש לא אתא לאחלק בין דבר שיש בו כשיעור לדבר שאין בו כשיעור אלא אתא לאחלק בין פת לשאר מיני מאכל של ה' המינין כגון מעשה קדירה שאין אומר אחריו ג' ברכות וכן כוסא דאחרעא ופת הבאה בכיסנין כי לא קבע קעורקעה עליה ופת אורז שאין מברכין עליהן דאין מברכין אחריהן ג' ברכות ואע"ג דברישא כילד עגבין (שם דף לה.) נפקא לן ברכה לכתחילה בק"ו מבסוף כשהוא שבע מברך כשהוא רעב לא כל שכן מכל מקום לא שייך למימר דיו וכמשהו מברך עליו תחלה אע"ג דלא מברך עליו בסוף דהא קל וחומר ליתיה אלא גזרו מילתא בעלמא דברכה לפניו לאו דאוריתא דתנן פרק מי שמתו (שם דף כ:) בעל קרי מברך על המזון לאחריו ואין מברך לפניו וכן בפרק היה קורא (שם דף טז.) תניא הפועלים שהיו עושין מלאכה אצל בעל הבית אוכלין פתן ואין מברכין לפניהם אבל מברכין לאחריהן שתי ברכות ולענין שהיה כ[ו]נראה שמברכין אכזית יין לאחריו על הגפן ועל פרי הגפן אע"ג דגבי יום הכפורים משערי' כמלא לוגמיו לא יליפינן להו מהתדי תדע דלענין אכילה ביום הכפורים משערין בכותבת ולענין ברכה בכזית כרבי מאיר כדמפרש ואיכא למאן דאמר בפרק ערבי פסחים (פסחים דף קז.) דלענין קידוש לא בעי מלא לוגמיו הכי נמי לענין ברכה לבולי עלמא לא גמרינן מיום הכפורים ומיהו קצת היה נראה לדקדק דמודה רבי מאיר לענין שתיה דבעי כביצה דלקמן דריש רבי מאיר ואכלת זו אכילה ושבעת זו שתיה ור' יהודה דריש אכילה אכילה שיש בה שביעה ואיתו זו כביצה אלמא דלשון שביעה הוי כביצה ואם כן ר' מאיר דדריש ושבעת לשתיה בעי כביצה ושמא יש לחלק בין שביעה לאכילה לשביעה דשתיה דשביעה דשתיה הוי פחות מכביצה דכל הני שיעורי הוו מדרבנן כדמוכח פרק מי שמתו (ברכות דף כ:) דקאמר הכא במאי עסקינן דאכל שיעורא דרבנן פי' כזית או כביצה דמדאוריתא בעינן שביעה גמורה והא דאמרינן בפרק שלשה שאכלו (שם דף מח.) שמעון בן שטח לגרמיה הוא דעביד דלהוליא אחרים עד שיאכל

[ויבשבו] וגרוגרת לא משמע אלא יבשה. כך נראה לי. **ואכלו** חוץ לסוכה **ולא** בירך אחריו. אבל לפניו בירך. ופש"ג לאחת ליה כמ"ד עד כביצה [ו]לא סבירא לן כוותיה כמו שאפרש, מ"מ בהא קיי"ל כוותיה דלפניו לריך לברך ואפילו אין בו כשיעור דטעמא דאסור ליהנות מן העולם כו' [ברכות לה, ב] ואמריינ נמי בירושלמי דכילד מברכין [שם ה"ח] כל שאומרים אחריו ג' ברכות טעון לפניו המוליא, מיתיבי הרי פחות מכזית אין אומר אחריו ג' ברכות (ועתה) [ומעתה] לא יאמרו לפניו המוליא, ר"ר יעקב בר אחא לשאר מינים נברכה, פירוש לשאר [מיני מאכל כגון מעשה קדירה וכוסא דאחרעא ופת הבאה בכיסנין היכא דלא קבע קעורקעה עליהן], שאין אומרים אחריו ג' ברכות אין אומר לפניו המוליא לחם מן הארץ, והא דקאמר בגדה [נב, ב] לאיתויי דיחמי שעטונין ברכה לפניו ואין שעטונין ברכה לאחריו [ולא קאמר פחות מכזית כדפי', לפי פר"ל שם מיינים שאין שעטונים ברכה לאחריהם ואע"פ שעטונים ואפיכסה]. מ"ר. **פחות מכביצה כו'.** נראה לרבינו דאין הלכה כרבי יהודה דבעי לקמן [ע"ב] ובברכות [מה, ב] שיעור כביצה לענין ברכה, וכן לר' לדוק דהכא במקבלת ובפוכה